

Käyttöturvallisuustiedote

Laadittu 28-08-2023
Tarkistettu: (päiväys) -
SDS-versio 1.0

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

---

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi: Endo Coldspray Mint 200ml, Endo Coldspray Orange 200ml
Tuotenumero: 9001383, 9001384

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttökohteet:

Lääketieteelliset laitteet. Hammashoito.

Suosittelut käyttökohteet:

Saa käyttää vain edellä kuvattuihin tarkoituksiin. Muunlaisesta käyttämisestä on neuvoteltava toimittajan kanssa.

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yrityksen nimi ja osoite:

Hammastuote Oy
Höyläämötie 7, 3rd floor
FI-00380 HELSINKI
Tel: +358 40 562 0330

Yhteyshenkilö ja Sähköpostiosoite:

Atte.Saarinen@hammastuote.fi

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu ja validoitu:

Mediator A/S, Centervej 2, DK-6000 Kolding. Konsultti: JFH

1.4. Hätäpuhelinnumero

Myrkytystietokeskus (Avoinna 24 t / vrk): +358 09 471 977
Yleinen hätänumero: 112

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

CLP (1272/2008):
Aerosol 1;H222, H229

Lääkinnällisistä laitteista annettu direktiivi 2017/745 kattaa tuotteen.
H-lausekkeiden koko tekstit ovat osassa 16.

2.2. Merkinnät

Huomiosanalla:

Vaara

Erittäin helposti syttyvä aerosoli. (H222)
Painesäiliö: Voi revetä kuumennettaessa. (H229)

Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty. (P210)
Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen. (P211)
Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä. (P251)
Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C/122 °F lämpötiloille. (P410 + P412)

2.3. Muut vaarat

Tuote sisältää orgaanisia liuottimia. Toistuva altistuminen orgaanisille liuottimille voi vaurioittaa keskushermostoa ja elimiä, kuten maksaa ja munuaisia.

Muu merkintä:

-

Käyttöturvallisuustiedote

Muuta

-

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1/3.2. Aineet / Seokset

NIMI	Index-nro. / REACH-nro.	CAS-nro.	EF-nro.	CLP- LUOKITUS	Paino/Paino %	Note
Propaani	601-003-00-5 / 01-2119486944-21-xxxx	74-98-6	200-827-9	Press. Gas;H280, Flam. Gas. 1;H220	50 - 100	-
n-Butaani	601-004-00-0 / 01-2119474691-32-xxxx	106-97-8	203-448-7	Press. Gas;H280, Flam. Gas. 1;H220	25 - 50	-
Etanoli	603-002-00-5 / 01-2119457610-43-xxxx	64-17-5	200-578-6	Flam. Liq. 2;H225	2,5 - 10	1

1) Aine on orgaaninen liuotin.

H-lausekkeiden koko tekstit ovat osassa 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Vastaavaa:

Haittavaikutusten ilmetessä: Hakeuduttava raittiiseen ilmaan.
Oireiden otettava yhteys lääkäriin.

Nieleminen:

Jos sumua pääsee suuhun:
Huuhtelee suu ja juo 1-2 lasillista vettä pieninä kulauksina.
Oireiden otettava yhteys lääkäriin.

Kosketus ihoon:

Riisu aineen likaamat vaatteet.
Pese iho vedellä ja saippualla.
Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

Kosketus silmiin:

Huuhtelee vedellä (mieluiten silmienpesulaitetta käyttäen), kunnes ärsytys loppuu. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin.

Yleistä:

Näytä käyttöturvallisuustiedote tai etiketti lääkärin vastaanotolla.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Voi ärsyttää ihoa ja silmiä lievästi.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityistä hoitoa koskevat ohjeet

Näytä tämä käyttöturvallisuustiedote lääkärissä tai ensiavussa.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1. Sammutusaineet

Sammuta jauheella, vaahdolla, hiilidioksidilla tai vesisumulla.
Älä käytä vesisuihkua, sillä palo saattaa muutoin levitä.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Erittäin helposti syttyvä aerosoli.
VAROITUS! Aerosolipakkaukset voivat räjähtää.
Tulipalossa aiheutuu vaarallisia kaasuja.
Hajoamistuotteille altistuminen voi vaarantaa terveyden.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Palomiesten on käytettävä omia suojarusteita.

Käyttöturvallisuustiedote

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Henkilösuojavarusteista on lisätietoja osassa 8.
Vältä sisäänhengittämistä.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Vältettävä tarpeetonta päästämistä ympäristöön.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kerää roiskeet talteen hiekkaan tai muuhun absorboivaan aineeseen. Säilytä sopivissa jätessäiliöissä.
Pyyhi vähäiset roiskeet kankaalla.
Varmista riittävä ilmanvaihto.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Henkilösuojavarusteista on lisätietoja osassa 8.
Häivittämissuhteet ovat osassa 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Henkilösuojavarusteista ja varoimista on lisätietoja osassa 8.
Käytä tuotetta hyvin ilmastoidussa tilassa.
Tupakointi ja avotuli ovat kiellettyjä.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Tuotetta on säilytettävä turvallisesti poissa lasten ulottuvilta sekä loitolla esimerkiksi elintarvikkeista, eläinten rehuista ja lääkkeistä.
Painepakkaus: Suojaa auringonvalolta, älä altista yli 50 asteen lämpötiloille.
Säilytä tiukasti suljetussa alkuperäispakkauksessa.
Varastoinnissa on noudatettava paikallisten paloviranomaisten määräyksiä.

7.3. Erityinen loppukäyttö

Lisätietoja on hakemuksen osassa 1.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

Altistuksen raja-arvoja (HTP-ARVOT 2020/24):

NIMI	HTP-arvot (8h)	HTP-arvot (15 min.)	Note
	ppm / mg/m ³	ppm / mg/m ³	
Propani	800 / 1500	1100 / 2000	-
n-Butaani	800 / 1900	1000 / 2400	-
Etanoli	1000 / 1900	2000 / 3800	-

DNEL/PNEC-arvot:

DNEL Etanoli

	Työntekijät	Kuluttajat
Hengitys - Krooniset Systeemiset	950 mg/m ³	114 mg/m ³
Iho - Krooniset Systeemiset	343 mg/kg bw/day	206 mg/kg bw/day
Suu - Krooniset Systeemiset	-	87 mg/kg bw/day

PNEC Etanoli

Makea vesi	0,96 mg/L
Intermittent releases (Makea vesi)	2,75 mg/L
Merivesi	0,79 mg/L
Maaperä	0,63 mg/kg soil dw

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Tähän tuotteeseen ei liity altistumisskenaariota.

Hygieeniset varotoimet:

Käytä jäljempänä kuvattuja henkilösuojavarusteita.
Pesä kädet ennen taukoja, ennen sosiaalitiilan käyttämistä ja työpäivän päätteeksi.

Henkilökohtaiset suojavarusteet:

Hengityksensuojaus:

Jos ilmanvaihto ei ole riittävä, käytä A2/P2-suodattimella varustettua hengityssuojainta.

Käyttöturvallisuustiedote

Käsien suojaus:

Käytä aineesta nitriliikum (> 0,11 mm) valmistettuja suojakäsineitä.
Tunkeutumisaika: > 8 h

Silmien tai kasvojen suojaus:

Ei yleensä vaadita.

Ihonsuojaus:

Ei yleensä vaadita.

Varotoimet ympäristöaltistuksen rajoittamiseksi:

Varmista, että paikallisia päästömääräyksiä noudatetaan.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto:	Aerosoli
Väri:	Kirkas
Haju:	Tunnusomainen
Sulamis- ja jäätymispiste (°C):	-
Kiehumispiste tai kiehumisen alkamislämpötila ja kiehumisalue (°C):	-
Syttyvyys:	-
Alempi ja ylempi räjähdysraja (vol-%):	1,5 / 10,9 (Propani / n-Butaani)
Leimahduspiste (°C):	- 97
Itsesyttymislämpötila (°C):	365
Hajoamislämpötila (°C):	-
pH:	-
Kinemaattinen viskositeetti (mm ² /s):	-
Liukoisuus:	-
Jakautumiskerroin n-oktanoliväsi (log-keskiarvo):	-
Höyrynpaine:	5 bar (20 °C)
Tiheys ja/tai suhteellinen tiheys:	0,57 g/cm ³
Höyryn suhteellinen tiheys:	-
Hiukkasten ominaisuudet:	-

9.2. Muut tiedot

Haihtuva orgaaninen yhdiste (VOC):	11 %
------------------------------------	------

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus

Ei tietoja.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili valmistajan ohjeiden mukaisesti käytettäessä.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tiedossa.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Vältä lämmittämistä ja syttymislähteitä.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tiedossa.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Säilytettäessä suositelluissa olosuhteissa ei tarvita erityisiä varotoimia, joiden avulla estetään joutuminen kosketuksiin muiden materiaalien kanssa.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1. Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Välitön myrkyllisyys:

Nykysten tietojen perusteella luokitteluehtoja ei täytetä.

Aine	Altistumisreitti	Laji	Testi	Tulos
n-Butaani	Sisäänhengitys	Rotta	LC50/ 0,25 Tuntia	1443 mg/L air
Etanoli	Suuhun liittyvä	Rotta	LD50	10470 mg/kg bw
Etanoli	Sisäänhengitys	Rotta	LC50/ 4 Tuntia	116,9 mg/L air

Käyttöturvallisuustiedote

Ihosityövyttävyyssihoärsytys:

Voi aiheuttaa lievää punoitusta.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys:

Voi aiheuttaa silmien ärsytystä.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen:

Nykyisten tietojen perusteella luokitteluehtoja ei täytetä.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset:

Nykyisten tietojen perusteella luokitteluehtoja ei täytetä.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset:

Nykyisten tietojen perusteella luokitteluehtoja ei täytetä.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset:

Nykyisten tietojen perusteella luokitteluehtoja ei täytetä.

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen:

Tuotteesta vapautuvat orgaaniset liuotinhöyryt voivat aiheuttaa letargiaa ja huimausta. Höyryt voivat aiheuttaa suurina pitoisuuksina päänsärkyä ja myrkytyksen.

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen:

Höyryjen pitkäaikainen tai toistuva sisäänhengittäminen voi vaurioittaa keskushermostoa.

Aspiraatiovaara:

Nykyisten tietojen perusteella luokitteluehtoja ei täytetä.

11.2 Tiedot muista vaaroista

Koetietoja ei ole käytettävissä.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1. Myrkyllisyys

Aine	Tutkimuksen kestosta	Laji	Testi	Tulos
Etanoli	96 Tuntia	Kalat	LC50	15,3 g/L
Etanoli	48 Tuntia	Vesikirppu	LC50	5012 mg/L
Etanoli	72 Tuntia	Levä	EC50	275 mg/L

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Aine	Hajoavuus vesistöön	Testi	Tulos
n-Butaani	Kyllä	Gas exchange-biodegradation	385,5 Tuntia 100%
Etanoli	Kyllä	BOD	5 Päivää 74%

12.3. Biokertyvyys

Aine	Mahdollinen biokertyvyys	LogPow
n-Butaani	Ei	2,8
Etanoli	Ei	-0,35

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Koetietoja ei ole käytettävissä.

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tuote ei täytä PBT- tai vPvB-aineita koskevia kriteereitä.

12.6. Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Koetietoja ei ole käytettävissä.

12.7. Muut haitalliset vaikutukset

Puuttuu.

Käyttöturvallisuustiedote

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Tämä tuote kuuluu asetusten vaarallisia jätteitä.

Älä hävitä aerosoli- tai spraypakkauksia jätteenä tyhjinäkään. Ne on toimitettava ongelmajätteen käsittelylaitokseen. Lisätietoja on jäljempänä.

Euroopan jäteluetteloon	Kuvaus
16 05 04	Painepakkauksissa ja -säiliöissä olevat kaasut (halonit mukaan luettuina), jotka sisältävät vaarallisia aineita

Erityiset merkinnät:

-

Saastunut pakkaus:

Tyhjät pakkaukset ja ylijäänyt aine on toimitettava kunnalliseen jätehuoltolaitokseen käsiteltäväksi ongelmajätteenä.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

Vaarallisia aineita koskevat määräykset koskevat tuotetta.

14.1 -14.4.

ADR

14.1. YK-numero tai tunnistenumero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokat	14.4. Pakkausryhmä
1950	AEROSOLIT	2.1	-

IMDG/IATA

14.1. UN number or ID number	14.2. UN proper shipping name	14.3. Transport hazard class(es)	14.4. Packing group
1950	AEROSOLS	2.1	-

14.5. Ympäristövaarat

-

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

-

14.7. Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti

Ei oleellinen.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Lääkinnällisistä laitteista annettu direktiivi 2017/745 kattaa tuotteen.

Lähteet:

Altistuksen raja-arvoja (HTP-ARVOT 2020/24):

Muu merkintä:

-

Käyttörajoitukset:

Alle 18-vuotiaiden työntekijöiden osalta on noudatettava erityistä varovaisuutta. Raskaana olevien ja imettävien naisten on noudatettava erityistä varovaisuutta.

Erityiskoulutusta koskevat vaatimukset:

-

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Puuttuu.

Käyttöturvallisuustiedote

KOHTA 16: Muut tiedot

Käyttöturvallisuustiedote asetuksen 1907/2006 (REACH).

Muut tiedot:

Lähteet:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006 (REACH).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008 (CLP).

EU asetuksen N:o 276/2010

Direktiivin 2008/98/EY

ECHA - Euroopan kemikaalivirasto suojelee ihmisten terveyttä ja ympäristöä sekä lisää innovatiivisuutta ja kilpailukykyä

Kohdassa 2+3 mainitut H-lausekkeet täydellisessä sanamuodossaan:

H200 Epästabiili räjähd.

H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli.

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

Asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukainen luokitus 1272/2008:

Aerosol 1;H222, H229 Tutkimustietojen perusteella

Käyttöturvallisuustiedotteessa käytettyjen lyhenteiden ja akronyymien:

REACH: Kemikaalien rekisteröinti, arviointi, lupamenettelyt ja rajoitukset. Asetus (EY) N:o 1907/2006.

CLP: Luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annettu asetus (EY) N:o 1272/2008.

CAS Nr.: CAS-numero (eräs kemikaalien tunnistenumero).

EY-numero: EINECS- ja ELINCS-numero (ks. myös EINECS ja ELINCS).

DNEL: Johdettu vaikutukseton taso.

PNEC(s): Arvioitu vaikutukseton pitoisuus.

STOT: Elinkohtainen myrkyllisyys.

LD50: Tappava annos 50 prosentille testipopulaatiossa (mediaani tappava annos).

LC50: Tappava pitoisuus 50 prosentille testipopulaatiossa.

EC50: Aineen vaikuttava pitoisuus, jossa 50 prosentille koe-elioistä aiheutuu vaikutuksia.

PBT: Hitaasti hajoava, biokertyvä ja myrkyllinen aine.

vPvB: Hyvin hitaasti hajoava ja erittäin voimakkaasti biokertyvä.

NOEC: Pitoisuus, joka ei aiheuta havaittavaa vaikutusta, on suurin testattu pitoisuus, jolla tutkimuksessa ei havaita tilastollisesti merkittävää vaikutusta altistuneessa populaatiossa sopivaan vertailuryhmään nähden.

NOAEL: Taso, joka ei aiheuta havaittavaa haittavaikutusta, on suurin testattu annos- tai altistustaso, jolla ei ole tilastollisesti merkittävää haittavaikutusten taajuuden tai vakavuuden kasvua altistuneen populaatio-osan ja sopivan vertailuryhmän välillä. Joitakin vaikutuksia voi kehittyä tällä tasolla, mutta niitä ei katsota haitallisiksi tai haitallisten vaikutusten esiasteiksi.

Muuta:

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot koskevat vain kohdassa 1 mainittua tuotetta, eivätkä ne välttämättä koske käyttöä yhdessä muiden tuotteiden kanssa.

Muutoksia on tehty seuraavissa kohdissa:

-

Tämä dokumentti korvaa version:

-